

По случай юбилея инж. Стоян Тошев връчи на инж. Васил Василев поздравителен адрес от името на министъра на земеделието и храните д-р Георги Тахов (сн. 4). Редакцията на списанието получи поздравителни адреси и от Цвета Караянчева – председател, Красимир Йорданов – зам.-председател на Комисията по земеделието, храните и горите, от изпълнителния директор на ИАГ Асен Марков, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури д-р Николай Георгиев. Величко Хинов – член на Управителния съвет на Съюза на българските журналисти, връчи на Калин Първанов плакет по случай 130-годишнината от името на председателя на СБЖ Снежана Тодорова.

Част от празничната програма на тържеството бяха музикалните изпълнения на Елица Кремен (флейта) и Георги Беломъжов (пиано), поетът и музикант Иван Ненков, певецът и композитор Асен Масларски и писателят Михаил Махайлов-Мишо. С грамота бяха удостоени кореспонденти и редактори на съюзните медии, сред които Павлина Павлова – дългогодишен отговорен редактор на в. „Наслука“, и Чавдар Ангелов – писател анималист и доайен на изданията (сн. 5), за неуморното им сътрудничество и приноса им за развитието на съюзните издания. С решение на Управителния съвет на Съюза и в чест на 70-годишния му юбилей писателят Михаил Михайлов бе удостоен от инж. Васил Василев с Почетния знак на НЛРС – СЛРБ, а от Калин Първанов – с грамота за принос към издателската дейност на Организацията и за популяризиране на дейността на българските ловци и риболовци по опазване на дивата природа на България. От своя страна писателят връчи на инж. Василев най-стария ловен трофей в света от рога на изчезналия вид тур (*Bos primigenius*), открит във Варненския неолитен некропол, с вярата, че НЛРС – СЛРБ ще съхранява добре тази ценна находка, която да бъде достояние за всички български ловци, граждани и гости от всички краища на света.

Борислав БЕЛДЕВ
Снимки: инж. Цветомир ЦОЛОВ

Годишната среща на ООН по изменение на климата – COP30, се проведе в Белем, Бразилия, от 10 до 21 ноември. Мястото бе избрано заради близостта му до Амазонка – най-голямата тропическа гора в света, за да се подчертае ролята на местните общности в опазването на екосистемите и борбата с климатичните промени.

Ключов фокус на срещата беше увеличаването на климатичното финансиране за развиващите се страни с призив за мобилизиране на поне 1.3 трилиона долара годишно до 2035 г. и утрояване на финансирането за адаптация до същата година.

Конференцията на ООН по изменението на климата събра над 56 000 делегати от 193 държави, като най-значимо бе представителството на страната домакин – с над 3805 участници. Интересът от страна на най-високопоставените държавни глави беше по-слаб в сравнение с предишни срещи. Участваха Луис Инасио Лула да Силва – президентът на Бразилия, Урсула фон дер Лайен – председател на Европейската комисия, Еманюел Макрон – президент на Франция, Фридрих Мерц – канцлер на Германия, както и представители на ООН – Антониу Гутереш – генерален секретар на ООН, и Саймън Стийл – изпълнителен секретар на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата. Заради логистични предизвикателства по-малко от 60 президенти и министър-председатели взеха участие в срещата на световните лидери.

Преди 33 години на Срещата на върха на ООН за Земята в Рио де Жанейро 154 държави подписаха Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата. Тогава за първи път правителствата на страните се споразумяха да работят заедно за ограничаване на нивото на парникови газове в атмосферата и за опазване на климата, като същевременно стимулират изследванията в областта на климата и устойчивото развитие. На 12 декември се навършват 10 години от приетото на COP21 Парижко споразумение, което е знаковият световен договор за климата. В правнообвързващото споразумение всички страни се съгласиха да ограничат глобалното затопляне до под 2°C и да положат усилия за ограничаването му до 1.5°C до края на века. На конференцията в Белем над 190 държави потвърдиха ангажимента си към него, което е важно в контекста на оттеглянето на Съединените американски щати. Не присъстваха и лидерите на другите два водещи замърсителя в лицето на Китай и Индия, вместо това те изпратиха свои министри.

COP30 завърши без обвързващ план за поэтапно премахване на изкопаемите горива. Европейският съюз настояваше за формулировка за отказ от тях, но се сблъска с твърда съпротива от страна на арабската група държави, включително водещия износител на петрол Саудитска Арабия. Така страните не постигнаха съгласие за пътна карта за поэтапно премахване на пе-

COP30 в Бразилия

Нови цели за адаптация, но без консенсус за горивата

трола, въглищата и газа. В основния окончателен документ не се споменават изкопаемите горива, а петролът, въглищата и газът не са изрично посочени – с изключение на термина „парникови газове“. Вместо това около 200 страни приеха само доброволна инициатива, насочена към ускоряване на националните усилия за борба с климатичните промени.

Приет беше „Политически пакет от Белем“, който засили ангажимента за климатично финансиране и лансира нови инициативи като „Мисия Белем до 1.5°C“ за ускоряване на преразглеждането на националните климатични планове (NDC), както и Глобален ориентир за адаптация (Global Goal on Adaptation, GGA) – рамка за оценка на напредъка в приспособяването. За първи път беше призната необходимостта от справяне с климатичната дезинформация и насърчаване на информационната цялост.

Участниците в конференцията се съгласиха, че богатите страни трябва значително да увеличат помощта за по-бедните страни, за да им помогнат да се адаптират към ефектите от глобалното затопляне, като целта е утвъряване на средствата до 2035 година. Беше постигнато съгласие и за определяне на Нова колективна количествена цел за климатично финансиране (NCQG) на COP31. Домакинът Бразилия представи Фонд „Тропически гори завинаги“ за привличане на частни инвестиции за опазване на Амазонка.

Преди провеждането на COP30 – на 5 ноември 2025 г., ЕС и държавите членки представиха своя нов национално определен принос за 2035 г., който предвижда намаляване на нетните емисии на парникови газове с 66.25 – 72.5 % под нивата от 1990 година. Този ангажимент представлява междинна стъпка по пътя към 90 % намаляване на емисиите до 2040 г. и постигане на климатична неутралност до 2050 година.

Беше представен Пактът за чиста промишленост за Европа – план, в който се очертават конкретни действия за превръщане на декарбонизацията в основен двигател на растежа за европейската промишленост.

По време на COP30 Европейският съюз акцентира върху необходимостта от повишаване на глобалната амбиция, по-ефективно изпълнение на национално определените приноси, ускоряване на адаптационните мерки и финализиране на индикаторите за Глобалната цел за адаптация.

Европейският съюз, неговите държави членки и Европейската инвестиционна банка заедно са най-големият донор на публично финансиране за борба с изменението на климата за развиващите се икономики.

През 2024 г. те са допринесли с 31.7 млрд. евро публично финансиране за борба с изменението на климата и са помогнали за мобилизирането на 11 млрд. евро частно финансиране.

Съюзът вече е намалил емисиите си парникови газове с над 37 % от 1990 г. насам, включително с 2.5 % през 2024 г., докато икономиката е нараснала със 71 %.

България застава зад общеевропейската визия за реализация на Парижкото споразумение чрез действия, които съчетават климатична амбиция, икономическа рационалност и социална справедливост. Министерството на околната среда и водите представи България на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата с делегация, ръководена от заместник-министъра на околната среда и водите Атанас Костадинов. На срещата е изтъкнато намаляването на емисиите на страната ни – през 2023 г. те са с 22 % по-ниски в сравнение с 2022 година. Все пак България изостава от амбициите на Парижкото споразумение заради подкрепата на проекти за горива и ниската степен на енергийно обновяване на сградите, както и заради факта, че употребата на въглища е планирана до 2038 година.

През 2024 г. глобалните емисии са нараснали с 2.3 %, достигайки 57.7 млрд. тона CO₂. Ръст отбелязват всички региони освен Европейския съюз. Според анализатори, ако настоящите политики се запазят, светът се е насочил към 2.8°C затопляне до края на XXI в., а при изпълнение на всички поети ангажменти към Парижкото споразумение – към 2.3 – 2.5°C. Това обаче е много повече над целта от 1.5°C, след като 2024 г. беше запомнена с 1.6°C над прединдустриалното ниво.

Според Световната метеорологична организация последните три години са най-топлите, а концентрацията на CO₂ продължава да се увеличава.

Домакин на климатичните преговори на ООН през 2026 г. ще бъде Турция, след като беше постигнато компромисно споразумение с конкурентния кандидат Австралия. Австралийският министър по климатичните промени Крис Боуен ще води преговорите по климата на срещата на върха. Турция поема председателството на COP като домакин, а Австралия е назначена за „председател на преговорите“.

Информацията обобщи ЖЕНЯ СТОИЛОВА
Източник: БТА